

ЮВІЛЕЙ

ПЕТРО ВАСИЛЬОВИЧ ЛАХІН: до 80-річчя з дня народження

Минає 80 років з дня народження відомого ученого в галузях фізіології водно-сольового обміну та бальнеології, одного із піонерів фундаментальних досліджень механізмів фізіологічної дії води Нафтуса, наукового співробітника відділу клінічної патофізіології Інституту фізіології ім. О.О.Богомольця НАН України, лауреата Премії ім. Т. Торосевича ЗАТ "Трускавецькурорт" Петра Васильовича Лахіна.

Народився ювіляр 1 липня 1928 року. Навчався на біологічному факультеті Київського Державного університету ім. Т.Г.Шевченка, який закінчив у 1964 р. за спеціальністю біолог-фізіолог людини і тварин.

З 1962 по 1975 рр працював в Інституті фізіології ім. О.О.Богомольця АН УРСР на посадах лаборанта та наукового співробітника відділу фізіології водно-сольового обміну під керівництвом проф. Б.Є. Єсипенка.

У 1975 р. П.В. Лахін був запрошений на курорт Трускавець у лабораторію фізіології водно-сольового обміну, яка у 1981 р. була реорганізована у відділ по вивченню механізмів фізіологічної дії мінеральних вод. У Трускавці учений пропрацював 12 років, на посадах лікаря-експериментатора лабораторії, деякий час виконуючи обов'язки її завідувача, та старшого інженера відділу. За цей період було розроблено ряд методів, за допомогою яких швидко і якісно оцінювали фізіологічну активність лікувальних вод типу Нафтуса. Ці методи були зареєстровані як винаходи, на них видано авторські свідоцтва. Шляхом застосування методу безперервно-проточної перфузії ізольованого відрізка проксимального відділу тонкої кишки у собак вперше у фізіології реєструвались одночасно дві функції - інсорбція і ексорбція, які під час інтрагастрального введення води протікають однаково інтенсивно. Було доказано, що введена в

організм вода не циркулює в крові, а депонується на стінці тонкої кишки завдяки інтенсивному обміну.

Використовуючи спосіб визначення активності мінеральних вод, вперше експериментально було показано, що у відповідь на інтрагастральне введення слабомінералізованої води під час нейтральної фази шлункової секреції у сировотці крові суттєво підвищується рівень гастрину - ключового регуляторного гастро-інтестинального гормону. Завдяки використанню способу зрошення слизової оболонки шлунка безперервно-проточним способом вперше було визначено локалізацію зони запуску гастринінкреторної, HCl-секреторної і холеретичної реакцій та розвитку водного діурезу у відповідь на інтрагастральне введення води. Нею виявилась антральна слизова шлунку, через яку проходить евакуація води у дистальні відділи травного тракту.

Використовуючи розроблені П.В. Лахіним способи визначення фізіологічної активності лікувальної води Нафтуса, було встановлено оптимальні параметри термічного стану води під час її вживання, дози прийому води в залежності від маси тіла.

Результати Трускавецького періоду наукової діяльності П.В. Лахіна відображені у колективних монографіях "Физиологические основы лечебного действия воды Нафтуса" (1989); "Вода Нафтуса і водно-сольовий обмін" (1997); "Біоактивна вода Нафтуса і шлунок" (2000). Заслуги перед курортом відзначено Премією ім. Т. Торосевича ЗАТ "Трускавецькурорт".

Після повернення разом із проф. М.С. Яременком у Київ для роботи у новоствореному відділі фізіології водно-сольового обміну П.В. Лахіним разом із співробітниками наукових установ столиці була проведена науково-дослідна робота: "Розробка медичної технології лікування привізними водами типу Нафтуса в санаторіях України", в процесі реалізації якої були використані дані експериментальних робіт, виконаних на курорті Трускавець.

За цією технологією мінеральна вода типу Нафтуса збручанського родовища доставляється у автоцистернах у санаторії Київської обл. і впродовж 15 років використовується для лікування профільних хворих.

З великим інтересом учасниками недавньої науково-практичної конференції "Фундаментальні науки - медичній реабілітації і бальнеології" (Трускавець, 16 травня 2008 р.) була прийнята доповідь П.В. Лахіна, в котрій ювіляр підсумував результати своїх багаторічних досліджень в галузях бальнеології та водно-сольового обміну.

Щиро вітаємо вельмишановного Петра Васильовича із славним ювілеєм, бажаємо міцного здоров'я і творчого довголіття.

Редколегія журналу

Адміністрація Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця

Правління ЗАТ "Трускавецькурорт"

Асоціація учених м. Трускавця

СПИСОК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

1. Романенко В.Д., Лахін П.В. До методики вивчення жовчоутворення в хронічних дослідях // Фізіол. журн.- 1963. - Т. IX, № 4. - С.555-557.
2. Лахін П.В., Ляпідевський О.П., Ветров О.П. До методики графічної реєстрації кількості біологічних рідин // Фізіол. журн.- 1964. - Т. X, № 4.- С.558-563.
3. Лахін П.В. Методика внутрішнього введення різних рідин з заданою швидкістю // Фізіол. журн.- 1966. - Т. XII, № 4.- С.562-563.
4. Єсипенко Б.Є., Лахін П.В. Кортикальна регуляція водовидільних функцій слинних желез і почек // Вторая науч. конф. по водно-солевому обмену и функции почек, посвященная памяти А.Г. Гинезинского.- Тезисы докладов.- Новосибирск.- 1966.- С.75-76.
5. Лахін П.В. К вопросу об обмене воды в тонком кишечнике у собак // Матер. конференции молодых ученых Института физиологии им. А.А. Богомольца АН СССР, посвященной 50-летию АН УССР.- К., 1969.- С.45-46.
6. Єсипенко Б.Є., Лахін П.В. Про кортикальну регуляцію слиновиділення // Фізіол. журн.- 1969. - Т. XV, № 5. - С.620-624.
7. Єсипенко Б.Є., Лахін П.В. Про кортикальну регуляцію діуретичної функції нирок // Фізіол. журн.- 1970. - Т. XVI, № 1.- С.49-54.
8. Лахін П.В. Обмен воды в тонком кишечнике и водный диурез // Материалы XI съезда Всесоюз. физиол. общества им. И.П. Павлова.- Т.2.- Л., 1970.- С.287.
9. Лахін П.В. Обмен воды в тонком кишечнике при воздействии на водно-солевой обмен // Третья Всесоюз. конф. по водно-солевому обмену и функции почек.- Материалы научных сообщений.- Орджоникидзе, 1971.- С.166.
10. Єсипенко Б.Є., Лахін П.В. Всасывание воды в тонкой кишке и водный обмен // Материалы II Всесоюз. симпозиума по физиологии и патологии всасывания в желудочно-кишечном тракте.- Одесса, 1973.- С.26-29.
11. Єсипенко Б.Є., Лахін П.В. Методика вивчення обміну води в тонкому кишечнику собак // Фізіол. журн.- 1976. -Т. XXII, № 2. - С.272-275.
12. Лахін П.В. К методике изучения обмена воды в тонкой кишке собак // Физиол. журн.- 1979.- Т. XXV, № 3.- С.320-323.
13. Яременко М.С., Лахін П.В., Миштурак Т.М. Секреция в кровь эндогенных стимуляторов желчеобразования после приема минеральной воды "Нафтуса" // Физиология и патология гепато-билиарной системы.- Тез. докл. Всесоюз. симпозиума.- Томск, 1980. - С.188-189.
14. Лахін П.В., Яременко М.С. Диуретическая и натриуретическая активность минеральной воды "Нафтуса" и ее изменения под влиянием термической обработки // VI Всесоюз. конференция по физиологии почек и водно-солевого обмена.- Новосибирск, 1981. - С.163.

15. Яременко М.С., Миштурак Т.М., Лахин П.В. О механизме активации желчеобразовательной функции печени минеральной водой "Нафтуса" // Физиол. журн.- 1983.- Т. XXIX, №4. - С.485-489.
16. Яременко М.С., Харламова О.Н., Лахин П.В. Влияние термической обработки минеральных вод на их биологическую активность // Матер. к VII Всесоюз. съезду физиотерапевтов и курортологов.- М., 1983.- С.154-155.
17. Яременко М.С., Лахин П.В. Влияние минеральной воды Нафтуса разной температуры на мочеотделение у крыс // Вопр. курортол., физиотерапии и лечебной физической культуры.- 1984.- № 4. - С.45-47.
18. Яременко М.С., Миштурак Т.М., Лахин П.В. Влияние термически обработанной воды Нафтуса на желчеобразовательную функцию печени крыс (эксперимент. исследование) // Вопр. курортол., физиотерапии и лечебной физической культуры. М.: Медицина, 1984. - № 5. - С.24-26.
19. Яременко М.С., Лахин П.В., Попович И.Л. Влияние воды Нафтуса на кислото-секреторную функцию желудка (эксперимент. исследование) // Вопр. курортол., физиотерапии и лечебной физкультуры.- 1985. - № 6.- С. 12-15.
20. Бутусова И.А., Лахин П.В., Попович И.Л. Вода Нафтуса как ингибитор и стимулятор кислотывыделительной функции желудка // Тезисы докладов IV съезда физиотерапевтов и курортологов УССР. – Одесса, 1985. - Ч. I.- С.49-50.
21. Попович И.Л., Лахин П.В. Влияние минеральной воды Нафтуса на кислото- и гастриносекреторную реакцию желудка // Вопр. курортол., физиотерапии и лечебной физкультуры.- 1986. - № 6. - С.53-55.
22. Яременко М.С., Бутусова И.А., Попович И.Л., Лахин П.В. К вопросу о дозировании питьевых минеральных вод // Вопросы курортол., физиотерапии и лечебной физкультуры.- 1989.- № 4.- С.59-60.
23. Физиологические основы лечебного действия воды Нафтуса / Яременко М.С., Ивасивка С.В., Попович И.Л., Лахин П.В. и др.- К.: Наукова думка, 1989.– 144 с.
24. Лахин П.В., Флюнт И.С., Попович И.Л., Дербиш Г.В. Влияние минеральной воды "Нафтуса" на обмен воды в желудочно-кишечном тракте и почках // Тез. докл. на научно-практ. конфер. "Экспериментальная и клиническая бальнеология вод типа "Нафтуса". – Трускавец, 1990.- С. 4-48.
25. Вода Нафтуса і водно-сольовий обмін / Чебаненко О.І., Флюнт І.С., Попович І.Л., Балановський В.П., Лахін П.В.- К.: Наукова думка, 1997.– 142 с.
26. Звіт про науково-дослідну роботу "Розробка медичної технології питтвого лікування привізними водами типу Нафтуса в санаторно-курортних закладах України".- К., 1997.
27. Яременко М.С., Бичкова Н.Г., Скитяк С.А., Лахин П.В. Тест активного Е-розеткоутворення – ефективний спосіб оцінки біологічної активності лікувальної води Нафтуса // Нетрадиційні методи діагностики і лікування в курортній практиці: Матеріали Української науково-практичної конференції з міжнародною участю.- К., 1997. - Ч. II.- С.154-158.
28. Лахин П.В. Гипотеза о взаимодействии геомагнитного поля с артериальным кровотоком // Оротерапия: Доклады Академии проблем гипоксии.- К., 1998. -Т.II.- С.
29. Флюнт І.С., Тимочко О.Б., Лахін П.В., Бутусова І.А. Динаміка функціонального стану шлунка собак у ході його періодичної діяльності // Україн. бальнеол. журн.- 1998.– Т.1, № 1.- С.24-27.
30. Лахін П.В., Бутусова І.А., Тимочко О.Б. Неспецифічний характер дії на шлунок собак великої дози лікувальної води Нафтуса // Укр. бальнеол. журн.- 1998.- Т.1, № 1.- С.27-34.
31. Биоактивна вода "Нафтуса" і шлунок / Попович І.Л., Івасівка С.В., Флюнт І.С., Лахін П.В. та ін.- К.: Комп'ютерпрес, 2000.- 234 с.
32. Березовський В.Я., Літовка І.Г., Чака О.Г., Лахін П.В. Вплив зниженого P_{O_2} на модуляцію остеодистрофії у шурів за різних статокінетичних умов // Физиол. журн.- 2001.- Т.XLVII, № 1.- Ч.2.-С.50-54.
33. Березовский В.А., Чака Е.Г., Лахин П.В. К вопросу о коррекции ситуационной остеодистрофии // Материалы XII конф. по космической биологии и авиакосмической медицине.- М., 2002.– С. 60-61.
34. Березовський В.Я., Літовка І.Г., Чака О.Г., Лахін П.В. Физиологічна стимуляція ремоделювання кісткової тканини // Физиол. журнал.- 2002.- Т. XLVIII, №2.- С.49.
35. Березовський В.Я., Чака О.Г., Лахін П.В., Безчасна В.О. Вплив кисневої депривації на остеопороз // Вторинний остеопороз: епідеміологія, клініка, діагностика, профілактика і лікування.- Тернопіль, 2003. – С.
36. В.Я. Березовський, О.Г. Чака, П.В. Лахін Вплив кисневої депривації на розвиток остеодистрофії при дефіциті навантаження // Физиол. журн.- 2003.- II, № 2.- С.79-85.
37. Beresovskiy V.A., Chaka H.G., Lachin P.V. The dosed hypoxia preserves the bones biomechanical properties // 24-th Annual International Gravitational Physiology Meeting.- California (USA), 2003.- P.
38. Лахін П.В. Гастро-ентеро-ренальная реакция на внутригастральное введение слабоминерализованной воды // Медична гідрологія та реабілітація.- 2004.- Т. 2, №3.- С.47-54.
39. Лахін П.В., Чака О.Г., Літовка Г.Г. Метод роздільного збору екскрементів у дрібних лабораторних тварин // Медична гідрологія та реабілітація.- 2005.- Т. 3, №1.- С.64-67.
40. Лахін П.В. К вопросу о разработке технологии доставки слабоминерализованной воды типа Нафтуса Трускавецкого и Збручанского месторождений для использования в лечебных целях в санаториях непитьевого профиля // Медична гідрологія та реабілітація.- 2006.- Т. 3, №4.- С.94-99.
41. Березовский В.А., Левашов О.М., Сафонов С.Л., Лахин В.П. Мультичастотная импедансометрия состояния костной ткани // Український морфологічний альманах.- 2005.- Т. 3, № 2.- С.5-10.
42. Березовский В.А., Левашов М.И., Сафонов С.Л., Левашов О.М., Лахин В.П. Возрастные изменения пассивных электрических свойств костной ткани // Проблемы старения и долголетия: IV национальный конгресс геронтологов Украины.- К., 2005.- Т.1.- С. 123.
43. Літовка І.Г., Костюченко О.С., Лахін В.П., Безчасна В.О. Обмеження рухливості у шурів та корекція її наслідків // Физиол. журн.- 2006.- Т. LII, №2.- С. 218-219.

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ:

1. Лахин П.В. К проблеме детоксикации организма путем интрагастральной рециркуляции // III межд. симпозиум: Актуальные проблемы биофизической медицины.- К., 2002.
2. Чака О.Г., Лахін П.В. Вплив гіпоксії на розвиток остеодистрофії у шурів з обмеженням рухливості // V Україн. науково-практична конференція з міжнародною участю (Одеса, 2-4 червня 2003 р.).– Одеса, 2003.
3. Лахін П.В. Спосіб зрошування стінок шлунково-кишкового тракту з використанням безперервно-проточної системи // V Международный симпозиум "Актуальные проблемы биофизической медицины" (Киев, 17-19 мая 2007 г.).- К., 2007.- С. 102.
4. Лахин П.В., Попович И.Л. Гастро-ентеро-ренальная реакция на внутригастральное введение слабоминерализованной воды // IV международный симпозиум "Актуальные проблемы биофизической медицины" (Киев, 27-29 мая 2004 г.).- К., 2004.- С.

АВТОРСЬКІ СВДОЦТВА

1. А.с.957863 СССР, М.Кл.³ А 61 В 10/00 G 01 N 33/48. Способ определения физиологической активности минеральных лечебных вод / М.С. Яременко, П.В.Лахин (СССР).- №2819527/28-13; Заявлено 03.09.79; Опубл. 15.09.82, Бюл. № 34. – 2 с.
2. А.с.1014543 СССР, МКИ А 01 К 1/03. Устройство для сбора экскрементов у лабораторных животных / М.С. Яременко, П.В.Лахин (СССР).- №328841/30-15; Заявлено 20.05.81; Опубл.30.04.83, Бюл. № 16. – 2 с.
3. А. с. 1466753 СССР, МКИ А 61 М 1/00. Устройство для орошения и аспирации полости желудка / П.В. Лахин (СССР).- № 4280886/28-14; Заявлено 08.07.87; Опубл. 23.03.89, Бюл. № 11. – 4 с.

РАЦІОНАЛІЗАТОРСЬКІ ПРОПОЗИЦІЇ

в Інституті фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України

1. Лахин П.В. Устройство для инкубации изолированного отрезка кишки. № 383, 1997 г.
2. Лахин П.В. Устройство для декапитации мелких лабораторных животных. № 384, 1997 г
3. Лахин П.В. Устройство для оксигенации биологических сред и перфузии изолированных органов. № 396, 1999 г.
4. Лахин П.В., Ярошенко В.Т. Электромеханическое устройство для испытания прочности кости. № 399, 1999 г.
5. Лахин П.В. Устройство для создания экспериментальной модели частичной гипокинезии у крыс. № 403, 2000 г.
6. Лахин П.В., Литовка И.Г., Чака Е.Г. Устройство для моделирования экспериментальной гипокинезии у лабораторных животных. № 404, 2000 г.
7. Лахин П.В., Литовка И.Г., Чака Е.Г. Устройство для раздельного сбора экскрементов у лабораторных животных. № 417, 2001 г.
8. Лахин П.В., Чака О.Г., Назарук Г. Пристрій для вивчення рухової активності тварин. № 421, 2002 г.
9. Лахін П.В., Чака О.Г., Безчасна В.О. Пристрій для вивчення резистентності тварин в умовах екстремальної гіпоксії. № 422, 2002 г.